

در چنگال اهریمن خشونت

ماهرخ غلامحسین پور

این بار زخم تازه بر پیکره رنجور و تبار جامعه، با اسم پسر بچه دو سال و نیمه‌ای که اهورا نام دارد، به ثبت می‌رسد. پیکره جمعی جامعه این روزها از شدت ضربه‌های خشونت، به ناباوری و کرختی رسیده است. مردم دیگر از شنیدن شیوه‌های شنیع خشونت، شوکه نمی‌شوند، آن‌ها همه جورش را شنیده‌اند، بنیتا، آتنا، اهورا، ابوالفضل، ستایش، ملیکا و قطار اسامی قربانیانی که سر باز ایستادن ندارد. از تجاوز به زنی که همان دم از ویرانی یک تجاوز دیگر به ما پناه آورده، تا مادری که سر کودک دو ساله‌اش را بریده و رگ هر دو دستش را بیشتر زده، تا سلفی گرفتن با جسد شعله‌ور نزدیک‌ترین دوست. ...

این بار استان گیلان در جریان آزار جنسی و قتل اهورا ملتهب است. اتفاق هولناکی که در یکی از محله‌های رشت رخ داده است.

شیوه دستگیری مجرم با دو روایت متفاوت مطرح می‌شود، [برخی رسانه‌ها](#) نوشتند روز دوشنبه قبل، مردمی که صدای فریادها و گریه‌های دردناک یک کودک آن‌ها را متوجه شرایطی غیر عادی کرده بود، به محل زندگی کودک مراجعه می‌کنند اما با در بسته مواجه شده و با پلیس محلی تماس می‌گیرند. پلیس از مسیر حیاط خودش را به داخل ساختمان رسانده و با صحنه دردناکی مواجه می‌شود: ناپدیری کودک روبروی تلویزیون در حال دیدن یک برنامه عادی است و اهورای عریان، غرق در خون روی زمین افتاده و در حال جان دادن است. کودک را به بیمارستان پورسینا منتقل می‌کنند اما متأسفانه او به علت ضربه‌های وارده جان می‌دهد.

اما دادستان مرکز استان گیلان، حجت‌الاسلام علی مصطفوی در گفتگو با [خبرگزاری تسنیم](#) می‌گوید کودک نیمه‌جان را به بیمارستان رسانده‌اند و کادر پزشکی و انتظامات بیمارستان پورسینا وقوع این جرم را اعلام کرده است.

پزشک قانونی رشت علت مرگ کودک را ضربه مغزی، تجاوز وحشیانه و ضربه‌های متعددی می‌داند که بر بدن و صورت اهورا وارد شده است. سه دنده اهورا در این کش و واکش شکسته، ریه‌هایش به دلایل نامعلوم به شدت آسیب دیده و سرش بارها به دیوار اصابت کرده است.

دکتر رضا جعفری معاون امور اجتماعی بهزیستی استان گیلان در گفتگو با [ایسنا](#) مساله تجاوز به اهورا را تایید کرده است.

بخش دردناک ماجرا اینجاست که مجتبی قربان‌زاده، مرد بیست و هفت ساله‌ای که مرتکب این خشونت دردناک شده، پدر یک کودک هم‌سن اهوراست و در شرایط عادی دست به این جنایت زده است. او از کارکنان یک داروخانه در رشت بوده و زمان وقوع جرم نه تحت‌تاثیر مواد مخدر بوده و نه سابقه بیماری روانی در پرونده‌اش وجود دارد.

مجتبی قربان‌زاده، آن‌طور که خودش به نشریات محلی گیلان گفته، با مادر اهورا در اینستاگرام آشنا می‌شود و با مماشات و سکوت مادر اهورا، به بهانه تنبیه با سیگار بدن کودک را سوزانده و در نهایت، زمانی که همسرش بیرون از منزل به سر می‌برد، در حالتی که کودک خواب و بیدار بوده به او تجاوز کرده است. هنوز به درستی روشن نیست که آیا این تجاوز یک بار صورت گرفته یا خیر؟ پزشک قانونی هنوز هم در مورد تعداد دفعات تجاوز به اهورا اظهار نظر نکرده است.

پرونده این فرد به شعبه شش بازپرسی دادسرای عمومی و انقلاب رشت ارجاع شده و هم‌اکنون در دست رسیدگی است.

او در آخرین گفتگویش با [خبرگزاری ایسنا](#)، در مورد قتل اهورا مدعی شد که قصد کشتن او را نداشته است: «فقط می‌خواستم اهورا از من بترسد لذا او را با سیگار می‌سوزاندم و اکنون پشیمانم زیرا خودم یک دختر 2.5 ساله دارم.»

سوال اینجاست که چه عاملی باعث افزایش روزافزون خشونت خانگی به شیوه‌های دردناک و غیر قابل تصور است؟

به گفته حسن رحیم‌زاده، جامعه‌شناس، نمایش عریان خشونت، منجر به بازتولید و زایش آن می‌شود.

او در گفتگو با خانه امن به اخبار و تصاویری اشاره می‌کند که خشونت‌های عریان را به نمایش می‌گذارند: «این روزها شاهد نمایش گسترده خشونت در فضای مجازی هستیم. فیلم سربردن‌های داعش، زنده زنده سوزاندن افراد در قفس با انواع و اقسام متنوع، ویدئوهای حیوان‌آزاری و اجرای احکامی همچون اعدام در مناظر و معابر عمومی با حضور کودکان، یا سلفی گرفتن با مردگان و کشته‌شدگان، همه اینها از یک سو خشونت را در عادی نشان می‌دهد و از سوی دیگر برای کسانی که زمینه کج‌روی و بیماری دارند به نوعی خوراک‌رسان و تهییج‌کننده است.»

او همچنین فقر، بی‌کاری، اعتیاد، ناکامی‌های فردی و کاهش تحمل اجتماعی، مهاجرت بی‌رویه به شهرها، فروپاشی خانواده و ناکافی بودن استانداردهای سلامت را از عوامل دیگر تشدید خشونت در سطح خانواده و جامعه می‌داند.

«یک جوان در مهاباد توسط دوستانش کشته شده، شما یک عده را می‌بیند که با هیجان در حال انتشار این آگهی در فضای عمومی هستند: بشتابید! آخرین فیلم صادق برمکی در حال سوزانده شدن! طبیعی است که قبح دیدن چنین تصاویر نابهنجاری به تدریج با تکرار شدن از بین رفته و بستر مناسب را برای عادی‌سازی پرخاش‌گری و خشونت در لایه‌های زیرین جامعه فراهم می‌کند.»

در جریان پرونده اهورا، اظهارات متناقضی در مورد نقش مادر این کودک در بروز این اتفاق منتشر شده است. برخی رسانه‌های محلی نوشته‌اند که مادر اهورا منکر تجاوز به فرزندش شده و گفته از قاتل فرزندش شکایت نمی‌کند و همچنین قاتل این جنایت هولناک در جریان بازجویی مطرح کرده که نخستین بار دست اهورا را برای تنبیه در حضور مادرش با سیگار سوزانده است. اما دادستان گیلان یکی از شاکیان پرونده را مادر اهورا عنوان کرده و مادر کودک در گفتگو با [آفتاب نیوز](#) خواستار قصاص قاتل فرزندش شده است.

نیما ستارزاده، دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، برای کاهش خشونت‌هایی از این دست در خانواده، به مادران توصیه می‌کند نسبت به هر گونه تنبیه کودکشان، هر چقدر که ناچیز باشد، واکنش نشان دهند.

«در این میان نقش مادر تعیین‌کننده است. در مقابل هر فرد تازه‌وارد یا حتی هر کدام از اعضای دورتر خانواده نسبت به امنیت فرزندتان به شدت حساس باشید و واکنش نشان بدهید. ممکن است فرد متجاوز بر اساس واکنش‌های فعالانه شما خطوط قرمز را تعیین کند. در ماجرای اهورا حق نداریم بدون وجود دلیل و مدرک، مادر او را مقصر قلمداد کنیم. اما به خوبی می‌توانیم از این ماجرا بیاموزیم که نسبت به سلامت جسمی و روانی کودکمان حساس‌تر باشیم.»

او توصیه می‌کند کودکان را با مردانی که تازه با آنها آشنا شده‌اید، در خانه تنها رها نکنید: «در دنیایی که نمونه‌های فراوانی از تجاوز پدران واقعی به کودکان گزارش می‌شود، تنها رها کردن یک کودک با مردی که فقط دو یا سه ماه از آشنایی با او می‌گذرد، کاری عاقلانه و منطقی نیست. بهتر است به تغییر رفتارهای کودک دقت کنیم. تمام جزییات و جوانب را در نظر بگیریم و با کوچک‌ترین مساله مشکوکی نسبت به کشف واقعیت ماجرا تلاش کنیم.»

او توصیه می‌کند با دیدن هر گونه مصرف مواد مخدر یا وابستگی به الکل، نسبت به تعادل رفتاری طرف مقابلتان مردد باشید: «افراد خشونت‌گر شناسه‌های خاصی دارند و بیشتر از الگوهای رفتاری مشخصی پیروی می‌کنند. با دیدن فردی که متزلزل است یا تعادلی در رفتارش ندارد، به سرعت عصبانی می‌شود یا به جای تحمل و مدارا میل به پرخاش‌گری یا تنبیه کودک دارد، فردی که احساساتش با دیدن تصاویر خشن جریحه‌دار نمی‌شود یا به سرعت فریاد می‌زند و متوسل به خشونت کلامی می‌شود، فردی که کم‌تحمل است و در مقابل بهانه‌جویی‌های کودکانه با بی‌حوصلگی به رفتارهای حذفی و خشونت‌گرانه متوسل می‌شود، حساس باشید. به هیچ وجه کودکان را برای ساعت‌های متمادی و طولانی با این گروه از افراد تنها رها نکنید.»